

BUNUL ECONOM

REVISTĂ PENTRU AGRICULTURĂ, INDUSTRIE ȘI COMERCIU

ORGAN AL: „Reuniunii Economice din Orăștie“ și „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului“

ABONAMENTE:

Pe an 4 coroane (2 fl.); jumătate an 2 cor. (1 fl.)
Pentru România și străinătate 10 lei pe an.

APARE:

În fiecare Duminică.

INSERTIUNI:

se socotesc după tarifa, cu prețuri moderate
Abonamentele și inserțiunile se plătesc înainte.

Inaintarea economică a comunei Săliște.

(Urn are și fine).

Acum de curând s'au pus la cale înființarea unei însoțire pentru valorizarea laptelui în comuna aceasta, unde economia de vite e bine dezvoltată. Dela 6—700 de vaci până acum să valoriza numai viței, totdeauna pe preț foarte bun. Laptele servia pentru trebuințele casnice și parte însemnată din el să perdea prin folosire fără mult rezon. Acest produs însemnat, folosit cu mai multă rațiune aduce neamăsurat mai mult câștig și material și moral, de cât până acum.

Cum la toate întreprinderile banii vorbesc la început, așa și aci. Dar „Cassa de păstrare“, acest bine fără asemănare, pune la dispoziție 5000 cor., instalațiunea de mână cu putere de mână să comandă și începutul să facă în fabrică în luna Aprilie a. c., luând dl primpretor pe rizicul său toată conducerea și administrarea în mână pe un timp de 5—6 săptămâni.

Întreprinderea are pentru scopul ei un local anume construit. Costă din 4

odăi, fiecare are chemarea ei. În una să primește laptele și să zmântânește, în alta să lucră untul, în alta să lucră laptele smântânit făcându-să din el caș, brânză sau lapte acru, iar o odaie servește de birou.

Conducerea tehnică o are un conducător și 3—4 lucrători. În fiecare zi însă câte un membru al direcțiunii, al conziliului de supraveghiere fac pe comisariul de zi în localul însoțirii notând în coala de zi litrele de lapte aduse și făcând probe despre bunătatea laptelui. Aci primpretorul, aci protopopol, notarii, învățătorii, funcționarii de bancă și alți inteligenți pe schimbate fac acest serviciu — de sine înțeles din dragă voie și gratuit, — și în tot cazul numai spre laudă le poate fi acestuia, — iar încrederea publicului sigur crește văzând pe fruntașii satului dând mâna de ajutor la un lucru frumos.

Laptele să primește cu 10 fileri de litru. Pe timp de vară fiecare cine aduce lapte capătă înapoi pentru preț redus laptele smântânit, care e destul de bun pentru trebuințe casnice. Însoțirea deocamdată nu-l poate valoriza ca caș, brânză etc. deoarece ce n'are încă piață pentru aceasta marfă.

Untul fabricat are calitate foarte superioară, s'a câștigat foarte repede piața Sibiiului și chiar din Pesta a fost foarte lăudat. Nu să poate produce deocamdată atâta cât să recere pentru trebuințele însinate. Superioritatea untului să explică prin împrejurarea că nutrețurile noastre de luncă și dealuri dau nutremânt de neîntrecut, care produce un lapte, din care să scoate un unt de tot gustul, toată aroma și frumuseța (culoarea) recerută. Untul în fabrică să pachetează în bucățele de $\frac{1}{4}$ — $\frac{1}{2}$ kgr. și pe bucata din formă rămâne în unt imprimat numele »Săliște« iar pe margini e garnisit tot cu flori tot din unt imprimate. Să prezintă și pachetează foarte cu gust. (Din Blaș, să mi să scuze că o spun, am auzit, că sar' fi pretins să li să trimită unt fără firma »Săliște«. Ce ironie!)

La zi să primește până la 1000 litre de lapte numai din Săliște. Aceasta numai pentru sezonul cald de vară, pe timpul mai rece însă să primește și din comunele vecine, așa că e dat posibilitul de a ajunge la 2000 litre pe zi.

În săptămânile de probă, până în 1 Iunie s'au prelucrat peste 30000 litre de lapte și s'au plătit peste 3000 cor.,

FOIȚA

Zina apelor.

—K—

(Urmare și fine).

D-zeu sfântul îl primește cu bună-voință și cu vorbe blânde ca un părinte adevărat, apoi îl întreabă că după ce umblă el atâta lume?

— »O Doamne, 'mi și groază să-ți spun!«

— »Spune fătul meu, că de mine tot nu poate nime ascunde nici un cuget.

— »Apoi să-ți spun, Doamne, m'o trimis domnul pe a cărui loc 'mi-e casa, să vin să te poftesc la el la prânz!«

— »Bine, fătul meu, după ce-i ajunge acasă să-i spui că atunci oi merge, când v'a face și el, câte ai făcut tu!«

— »D'apoi oare nu m'a omorî, Doamne?«

— »Nu te teme; dar' să-mi spui ce-ai văzut în calea ta de acasă până aici?«

— »Am văzut multe, Doamne: mai întâi am ajuns la o apă mare, fără luntre, fără pod, și nu știam cum să trec, dar' apa, după ce i-am spus unde mi-e calea, mi-a făcut loc de am trecut ca pe uscat; m'a rugat însă să te întreb de ce în ia nu sunt nici pești nici broaște, și nici o jvină?«

— »Ți-voi spune fătul meu, dar' tu să nu-i spui până te-a trece dincolo; acolo de aceea nu sunt nici pești nici broaște și nici alte jvini, că încă nici un om nu s'a înecat în ia; dar' apoi ce-ai mai văzut?«

— »Am văzut Doamne, un câmp mare cu iarba ca mătasa și de mare până în brau; în ia păștea o ciurdă de boi mari, dar' să legănau pe picioare de slabi, și mult m'am mirat cum e aceea de-și așa slabi în pășunea aceea bună?«

— »Acea, fătul meu sunt boerii cei bogăți, cari fac câte odată pomene și ospete, d.r' numai ei pe ei să omenesc și să ospetează, iar' după ce li-să imprăștie oaspeții le

pare rău de cheltuiala ce-au făcut; dar' după aceea ce-ai mai văzut?«

— »Am văzut, Doamne, un câmp năsipos, tot năsip și petriș, numai ici-colea câte o burniană, și acolo era o ciurdă de boi mici dar' grași și frumoși de nu mă mai puteam depărta de ei!«

— »No vezi, fătul meu, aceia sunt oamenii cei săraci, bieții jobagi, cari n'au alta decât numai ce vreau să le lase domnii lor cei procleți, dar' ei când fac vre-o pomână ori vr'un ospăț, adună la masa lor pe toți lipsiții și săracii, și aceea la mine este bine primită, de aceea după ce vin pe astă lume să desfătează; dar' după aceea aduți aminte ce-ai mai văzut?«

— »Venind mai încoace, Doamne am văzut o mulțime de pomi mari cu poame frumoase, și printre ei tot soiul de sămănături, dar' în pomi erau niscari pasări urite și sburlite și țipau cât le lua gura. Rău am vă-

în bani gata. Erau femei, cari până la 30 cor. au încasat pentru laptele adus înr'o lună. Apoi nu e acesta un mare bine pentru populațiune? Pentru țaran a avea, 20—30 cor., la lună e un venit cât de mare. Un bine acesta, pe care numai cel ce-l are îl poate prețui. Iar' binele nu stă și nu va sta numai în aceea, că s'or împărți bani la popor, ci poporul însuși văzând bunul ce i-să face, va pune mai mult preț pe economia de vite, le va îngriji și va spori numărul lor, aceea ce numai în interesul înaintării sale este.

În ziua de Rusalii anul c. Insoțirea, după ce s'a convins de frumosul avânt ce-l poate lua, s'a și constituit. A ținut adunare generală și a ales direcțiunea și conziliul de supraveghiere în mod definitiv. În urmarea acestora s'a și cerut înregistrarea firmei sub numele »Insoțirea pentru valorizarea laptelui în Săliște«. În adunarea generală de constituire s'au votat și statutele Insoțirii. În statute s'a primit un punct în înțelesul căruia laptele numai dela membrii să primește Prin aceasta Insoțirea va fi scutită de dare, dar' s'a urmărit un alt scop în deosebi. Membrii au subscris acții de câte 40 cor. După acție să dă 5% dividendă. Scopul fiecărui membru trebuie să fie și acela de a căpăta dividendă mai mare, iar' aceasta mai ales atunci să va putea, când membrii totdeauna vor aduce lapte curat. Fiind laptele de tot curat, din el să produce mai mult unt, caș etc., acestea să valorizează pentru mai mult, mai mare va fi deci și dividendă. Cine aduce lapte fals, deci și pe sine să înșală. Un punct potrivit e deci acesta în statute.

De interes general e apoi dispoziția, că 25% din câștigul curat să împart pentru premii economice iar' in-

zut, rău vedem, și încă și mai rău vom vedea, că murim de foame!

— »Noa, fătul meu, aceia sunt sgârcoiții, cari au tot ce le trebuie, dar' nu numai că nu dau lipsiților ceva de pomană, dar' nici ei nu mănâncă să se sature și trag și p'ata lucrătorilor; pe asta lume de foamete o să vaiete! Mai văzut-ai ceva în călătoria ta?»

— »Mai Doamne, am văzut un tufiș și în el numai unde și unde câte o alună, dar' acolo erau mii de păsărele ciripind și cântând: Bine am văzut, bine vedem și bine vom vedea, că nimic nu ne lipsește!»

— »Vezi fătul meu acelea pasări sunteți vei muncitorii cari munciți de dimineața până sara, de multe ori chiar flămânzi și însetați numai ca să puteți ținea din munca voastră pe câte venituri toate, și totuși mulțămii lui D-zeu și pentru atâta; plăcută este înaintea mea purtarea voastră!»

— »Acum mergi fătul meu acasă, că te așteaptă muierea și copilul!» — Și pleacă Alexandru cătră casă mulțămind lui D-zeu. Când ajunse la apa cea mare îl întrebă apa:

teresele capitalului de rezervă să dau an de an epitropiei protopresbiterale a tractului ort. român din Săliște pentru crearea unui fond cultural filantropic.

Sunt frumoase aceste dispoziții statutare și după împrejurările locale și după pornirea luată e foarte sigur, că aceste dispoziții toate să vor împlini de așa, că mulți vor beneficia de ele și binecuvânta gândul și inima bună a aceluia, care a intrupat aceasta mult promițătoare Insoțire.

Poporațiunea comunei Săliște și a comunelor învecinate din aceasta insoțire își va simți pe viitor binele cuvenit Un product însemnat al economiei sale de vite nu să mai perde zi de zi, lună de lună, an de an, ci să valorizează în mod de tot rentabil. Un izvor nou de venit să asigure populațiunii, un izvor neașteptat și mult prețuit. Banii câștigați servesc trebuințele caznice, ce poate cu greu aveau acoperire, dau ajutor la nutrirea mai bună a viteilor, la sporirea numărului lor și apoi sigur la cultivarea fânățelor, iar' toate acestea, cine ar zice că nu arată o înaintare în starea economică a unei populațiuni a unei comune.

Oct. Sglîmbea.

Secerișul.

După datele publicate acum mai de curând de cătră ministrul nostru de agricultură, secerișul anului acestuia, s'ar părea mai bun, decât cel din anul trecut. Astfel pe când secerișul de grâu din anul trecut a dat în țara întreagă o recoltă numai de 42 87 milioane măji metrice, pe atunci cel din anul acesta e socotit la 46 6 mil. m. m. Recolta săcărei e socotită la 12 69 mil. m. m.

»Noa, da spusu-a D-zeu pricina pentru care n'am eu nici pești nici broaște?»

— Spus!

— Ei, cum a zis, care-i pricina?

— Trece-mă, c'apoi îți spun!

Și l'a trecut apa iarăși de ceea parte, adecă s'a făcut în laturi până a trecut de aceastăaltă parte, cu toate că din colo în coace, pe nime nu mai trecuse, pentru-că nici-odată, nime nu ceruse să l treacă. După ce-a fost de aceastăaltă parte apoi îi spuse Alexandru: »In tine, așa mi-a spus D-zeu, că de aceea nu sunt nici pești nici broaște și nici un fel de jvină, că încă n'ai înecat nici un om.»

Atunci să infoaie apa de trecu peste termuri și era cât pe-aci să îneco pe Alexandru. Dar' el fugi și-i zise: »Dar' nu țe rușine, chiar pe mine vrei să mă îneci, unde ț-am spus ce-a zis D-zeu sfântul?» Apa atunci s'a rușinat și s'a tras în matca ei zicând: cum n'am știut mai degrabă că nu scăpai tu din undele mele!

adecă cu un milion m. m. mai mare decât cea din anul trecut, recolta orzului e socotită la 12 63 mil. m. m., adecă cu ceva mai mică ca cea din anul trecut, că a fost de 11 32 mil. m. m.

Dar' să poate, ca socoteala de pe hârtie, să nu consune întru toate cu cea dela îmblătit; să poate ca unele locuri secerișul anului acesta să fie încâtva chiar și mai slab, decât cel din anul trecut, de oare-ce câteva procente ale holdeilor au fost înecate de ape, câteva procente ale holdelor au rămas sterpe în urma ploilor și a negurilor prea dese de pe timpul înfloritului și al roditului și iarăși câteva procente din grâu va produce tăciune tot din cauzele mai sus pomenite.

Noi economii avem să facem secerișul cu secerea sau coasă, să nu ne prea punem »carul în petri« cu aceia, cari îl fac numai cu pane pe hârtie, fiind-că ei de regulă odată-l isprăvesc, dar' noi trebuie să ne plecăm mult în jos la pământ, până când vedem tăiate cu seceră paiele încărcate cu spicele de grăunțe. Să ne vedem dar' de uneltele de lipsă pentru secerat și să pândim timpul priincios, ca astfel să putem săvârși și secerișul anului acesta după toate cerințele lui.

Grăunțele spicoaselor până când ajung la coacere sau maturitate, trec prin mai multe perioade. Acestea sunt: periodul grăunțului de lapte, care este atunci, când din grăunțul apăsător între degete, curge o materie albă ca laptele; periodul de pângă este acela, când grăunțul e moale, dar' dacă îl apeși între degete nu mai curge lapte din el; periodul coacerii este acela, când grăunțul din spice așa s'a întărit, încât nu'l mai poți turti între degete, iar' periodul grăunțului răscopt este acela, când

Acum Alexandru mersă ață la boier acasă și ajunse chiar pe însărate.

— Noa da chematul'ai? zise boierul.

— Chemat! răspunse Alexandru.

— Și vine?

— Vine de bunăsamă vine, dacă-i face și d-ta lucrurile, cari le-am făcut eu, dar' până atunci — ba!

Auzind domnul cuvintele acestea cutezătoare ale lui Alexandru să mânia atât de tare de porunci slugilor să-l bage în fiară și în pente din tălpile picioarelor până'n grumazi și să-l bage într'o pivniță și acolo să-l închidă să nu poată scăpa, că dimineață îl spânzură pentru cutezarea vorbelor celor nesocotite. Toată noaptea o petrecu Alexandru acolo, rugându-să la D-zeu. Când fu de cătră ziuă veni D-zeu la ușa pivniții și strigă: »Aci ești Alexandre?»

— Aci, Doamne!

— Dar' ești afară!

— Că nu pot că sunt băgât în fiară și'n pente până'n grumazi!

— Ea mișcate o leacă!

grăunțele din spice așa s'au întărit, încât abia le mai poți zdrobi cu dinții.

În periodul dintăiu paiul grăului, căci mai cu samă despre el să tractează, e încă tot verde; în periodul al doilea de regulă e galben; în periodul al treilea e alb, iar' în periodul al patrulea paiul de regulă să încârligă la vârf și grăunțele stau rângite și ieșite une-ori pe jumătate din pleava lor.

Seceratul grăului să începe de regulă în periodul al doilea când adică grăul e în pârgă. A secera însă tot grăul în starea aceasta nu prea e de recomandat, fiindcă grăunțele atunci prea sacă și astfel rămân prea mărunte și săci. De aceea în starea aceasta să secere mai cu samă grăul de vânzare și cel de mâncare.

Secerișul să continue îndeobște în periodul al treilea, când adică grăunțul e deplin copt și dacă nu să poate isprăvi în periodul acesta să mai continue și în periodul din urmă. În periodul acesta însă, secerișul are aceea scădere, că de o parte să scutură prea multe grăunțe, de altă parte pentru că chiar și legăturile făcute pentru legatul snopilor să rup uneori prea tare cu deosebire în dricul căldurii. Grăul destinat pentru sămânță e de recomandat, ca să se secere numai atunci, când grăunțele sunt pe deplin coapte, adică în periodul al treilea fiindcă dacă să secere în pârgă, der egulă face prea mult tăciune.

Secerișul grăului și al celorlalte spice coase pe la noi să face de regulă cu secerea. Seceratul acesta e și cel mai bun pentru micul econom; fiindcă spicele să pot aduna mai bine în mănunchiu, iar' grăunțele nu să scutură așa tare nici chiar atunci, când grăul e răscopt, Seceratul cu secerea să face mai deopotrivă, apoi e și mai ușor și mai cu

spor. Acela să poate săvârși tot așa de bine la șes, ca și pe coaste și gropi, sau chiar fiind holda și căzută. Prin seceratul cu secerea și snopii să pot face mai întocmiți totodată.

Dar' fiindcă timpul secerișului de regulă foarte scurt, apoi pe multe locuri mai fiind și lipsă de secerători, economii aceia, cari au mai mult de secerat au căutat în timpul din urmă, ca să înlocuiască și pe la noi secerea prin coasă.

Cositul holdelor încă să poate face ușor și cu spor, dacă economul mai are și deprinderea de lipsă. Doi lucrători harnici de pildă, pot să cosască și să lege pe zi o holdă aproape de un jugăr catastral. Pe când cu secerea de mână să recer de două-ori atâta. Dar' cositul acesta nici nu să poate face la toate holdele deopotrivă. La acelea de pildă, cari sunt căzute sau culcate, cositul să face ceva mai anevoie. Afară de acestea cositul holdelor mai are și aceea scădere, că când sunt grăunțele răscoapte, să scutură prea multe pe jos, ba une-ori mai rămân destule spice și pe jos, după coasă.

Astfel de coase pentru cositul holdelor își poate face fie care econom din coasa, cu care cosește iarba, fiindcă la aceea de regulă să mai adauge numai o greblă scurtă cu câțiva colți mai lungi, care apoi să leagă de toporiștea aceleia, ca să poată aduna mai bine paieile tăiate. Cositul holdelor să poate face în două feluri și anume: dacă holda e destul de mare și deasă, atunci brazdele sau pologii tăiați să dau înlăuntru, iar dacă aceea e mai mică și rară, atunci brazdele să dau în afară.

În economiile mai mari secerea și coasa sunt înlocuite prin mașinele de secerat, cari sunt de două feluri și anume:

unele cari taie și aruncă holda tăiată în mănunch mai mari nelegați, altele cari aruncă snopul legat gata într-o estea din urmă, iarăși acelea sunt mai bune, cari leagă snopul cu spargă, și nu cu drot, fiindcă drotul ajungând la îmblătit în paie ușor poate să ajungă cu acelea în aceea stomahul vitelor unde poate să le pricinuiască pe lângă cele mari dureri, chiar și o moarte năprazmai nică.

Mașinele acele de secerat, cari nu leagă snopii, sunt mai simple și nu să strică așa ușor ca acelea, cari îi leagă totodată. La o mașină de secerat, care nu leagă snopii, să recer câte 14—20 lucrători pe zi, iar' la una, care îi și leagă totodată, să recer numai câte 11—12, cari totodată pot să adune și clădiască după mașină și snopii secerati. Cu mașina de secerat, putându-să schimba și vitele de tras, să poate secera pe zi o holdă în mărime de 10 jugăre catastrale.

Rămâne acum să mai arătăm și timpul, în care trebuie să se facă secerișul. Secerișul grăului, ca și uscatul fănuului, trebuie să se facă pe timp frumos, căci făcându-să pe ploaie, când holda e udă, umezeala ușor poate să ajungă în grăunțe, așa că apoi acestea încolțesc și cresc une-ori chiar până când sunt încă pe câmp, prin ceea-ce să perde foarte mult din prețul și bunătatea grăunțelor secerate.

Roaua nu e stricăcioasă secerișului, ci pentru holdele răscoapte e chiar de recomandat, ca acelea să se poată secera pe roaună, de oare-ce atunci nu să scutură așa tare grăunțele, să recere însă ca mănunchii sau snopii secerati pe roaună, să fie întinși cât de puțin la soare ca să se svinte și numai după aceea să se lege.

Holda secerată și legată în snopi să lasă în decursul zilei pe iocul secerat și numai spre sară sau în dimineața zilei următoare până când încă nu s'a dus roua să adună și clăește. Snopii la secerat nu trebuie făcuți nici prea mari, de oare-ce într'un asemenea caz umbli prea greu cu ei la cărat și îmblătit, dar' nici prea mici, căci atunci să prea sporește și îngreunează lucrul secerătorilor și la îmblătit, ci acela trebuie să aibă o mărime mijlocie. Clăitul snopilor, precum și clăile atât după formă, cât și după numărul snopilor, cari să pun în ele, să fac în mai multe feluri.

În ținuturile muntoasă și mai expuse vânturilor mari, clăile să mai fac și pe anumiți pari de lemn, ca adică, acelea să nu să poată răsturna, iar' la șesuri să fac și fără pari, punându-se snopi numai așa așezați în cruce unul pe altul. Clăile să fac de regulă din 15—20 de snopi. Ele sunt de mare însămnătate, de oare-ce pe timpul acela cât stau în câmp, să uscă toată iarba

Si cum să mișcă Alexandru, odată-i căzură fiarăle de pe el ca și când ar fi fost putrede, și ușa să deschise singură, și eși afară de mulțami lui D-zeu că l'a scăpat.

— Noa, Alexandre, zice D-zeu, dar' mergem la boierul la prânz, ori să mergem la tine?

Ba să mergem la mine mai întâiu, că fi-va timp de mers la el și după aceea.

Și merseră la Alexandru acasă. Bucuria muierei și-a copilașului că să mai vad, dar' bucuria și-a lui Alexandru că a ajuns în pace la ai săi. Acum Alexandru porunci nevastei să facă prânz, că iată chiar și D-zeu prânzește azi la ei.

Și să puse muierea să facă ce știa ea mai bun de mâncare, dar' D-zeu zise: »Să-mi frigi să mănânc ce-aveți voi mai drag la casă!»

Atunci Alexandru numai decât porunci să arză muierea cuptorul, și când era ars gata, trase jarul și duse copilul pe lopată și svirrr cu el în cuptor apoi puse jarul în gura cuptorului și întră înlăuntru de mai povesti cu Dumnezeu.

Peste vr'un ceas de vreme merse el să aducă copilul fript să-l pună înaintea lui D-zeu. Adecă minunea minunilor!

Copilul să juca cu două mere de aur și cânta în treaba lui, cum cânta copiii.

Văzând Alexandru și muierea lui minunea asta, căzură cu fețele la pământ și mulțamiră lui D-zeu.

Iar' D-zeu îi ridică de jos și le zise: »Să știți că boierul în clipita asta a plesnit de năcaz, căci nu te află în pivniță să te spânzure; de azi încolo nu mai ești iobagi, ci domn în casa ta, și în scurtă vreme nici un iobagi nu va mai fi în lume!»

Așa s'a și întâmplat, jobăgia a căzut; dar' cel dintăiu care a scăpat de iobăgie a fost Alexandru cu muierea lui, cu Zina apelor, cari de n'au murit și astăzi trăesc — și măresc pe Dumnezeu.

(Pov. Ardel.)

I. P. R.



și buruienile ajunsă cu holda în snopi. Clăile să lasă în câmp de regulă până când să uscă bine, apoi să cară în sat, unde să așează prin șuri sau stoguri, până când să imblătesc. Atât căratul, cât și imblătitul grâului trebuie să se facă numai pe timp frumos, de oare-ce pe timp ploios, pe lângă aceea, că să îngreunează mult lucrul, grâul mai poate chiar să și crească.

Acestea sunt recerînțele mai în-sămănite pentru seceriș; recerînțe, cari trebuie ținute de fiecare econom: pentru-că dela modul acela, că cum și când să indeplinesc acelea, atârnă mai tot-deauna și bunătatea și prețul bucatelor secerate.

Expozițiunea generală română din 1906.

Aviz.

Deoarece aranjarea Pavilionului etnografic s'a terminat, P. T. public din Transilvania este rugat să nu mai trimită obiecte pentru expoziție, căci nu mai este loc disponibil în pavilion.

Sibiu în 16 Iunie 1906,

Delegatul comisariatului general:

Dr. C. Diaconovich.

Situația agricolă.

În *Ungaria*. Conform rap. ministr. ung. de agricultură dela 15 Iunie a. c. situația sămănăturilor și a împrejurărilor agricole în esență să prezintă astfel:

În prima jumătate a lunii Iunie a domnit în întreagă țara timp schimbăcios, în partea cea mai mare împreună cu furtuni și ploi și în parte răcoros. Precipitațiunile nu au lipsit, parțial în urma ploilor prea mari și îndelungate părăiele și riurile au exundat, prin ceea-ce recolta a fost periclitată în multe regiuni și în deosebi cositura din livezi și chiar fânul făcut gata a suferit mari stricăciuni. Exundările au cauzat pagube mai ales în părțile ardelenne și anume în comitatele: Murăș-Turda, Făgăraș, Odorheiu, Târnava-mare, Târnava-mică, Alba-de-jos și Hunedoara. Grindina a făcut pagube mai mari în vreo 4 comitate, iar pagube mai mici în 12 comitate. Rugina s'a arătat mai ales în foile spicuoaselor din 49 comitate. În unele locuri s'au sporit buruienile, insectele stricăcioase și vermii. Mai simptoare sunt pagubele cauzate în singuraticile locuri de omide, cari au nimicit frunza pomilor și cu ele deodată și recolta. Urmările timpului anormal din prima jumătate a lunii Iunie să resimt în situația agriculturii. Timp uscat și mai cald ar fi necesar în toată țara, pentruca să se contenească stricăciunea mai departe a sămănăturilor, dar mai ales pentruca în număruse regiuni să

se poată face săpatul cucuruzului, napiilor, cartofilor, tăbacului, viilor, etc., care a întârziat foarte mult. Fânul făcut până acum este de slabă calitate. Aceea să poate zice și despre trifoiu, luțernă și mazărice.

Dintre spicoase a suferit în ultima perioadă grâul, care în urma ploilor a căpătat rugină pe foi și prin cădere să pare a fi suferit și formarea grăunțelor. Cu toate acestea prospectele recoltei sunt promițătoare și dacă timpul va deveni mai favorabil, așteptările agricultorilor să pot împlini. Formațiunea avantajoasă a grăunțului săcării a influențat favorabil prospectele recoltei. S'a ameliorat și situația orzului; stagnează însă ovăsul în urma timpului rece.

Recolta rapiței este împedecată prin ploi. Rezultatul va fi slab — mijlociu.

Cartofii și plantele de grădină să desvoaltă în general bine și promit o recoltă bună.

În vii lucrările înaintează cu anevoe, cu toate că vița în unele locuri e foarte frumoasă și struguri să arată mulți, dar ploaia a făcut stricăciune florilor.

*

În *România* — precum constată »Revista Economică și Financiară« dela 21 Iunie a. c. —:

Cu toate cele câteva zile de timp frumos ce am avut la începutul acestei săptămâni, situația meteorologică n'a suferit nici o schimbare apreciabilă în sensul unei îmbunătățiri.

Regimul ploios continuă încă să domineze în toată țara și ploi abondenteacompaniate de puternice manifestări electrice și de un vânt violent s'au semnalat în toate părțile. În oarecari puncte ploile au fost torențiale și au cauzat inundații atât în orașe, cât și pe câmpiile sămănite. Grindina, de mărimea unei alune a căzut asemenea de mai multe ori. În fine o temperatură variind între 28 grade ziua și 8 grade noaptea, cu totul defavorabilă culturii, completează seria intemperiilor pe cari le am avut în timpul acestor 8 zile.

Recoltele trec în acest moment perioada temută a sezonului. După-ce a trecut cum a putut — mai mult rău de cât bine — ultimele faze ale vegetațiunii, recoltele au început să se coacă în condițiuni atmosferice excepțional de rele. Din această cauză perspectivele sunt din cele mai rele, căci după-cum am mai observat și altădată, în afară de recolta de grâu, care în acest moment este pe jumătate compromisă în districtele cele mai bântuite de ploi, există temere ca porumbul să nu sufere din cauza excesului de umiditate care împedecată prăsila plantelor năpădite de buruieni precum și de

o temperatură mai mult rece, care oprește dezvoltarea lor. Ni-să vestește într'adevăr că mai în toate părțile starea recoltelor de porumb lasă de dorit.

Pentru vinzătorii de bucate (cereale).

Atragem luarea aminte a tuturor economilor nostri doritori de a vinde bucate (ovăs, grâu și săcară), că cu începere din 1 Septembrie n. c. magazinele militare de alimentare (Militärverplegs-magazin) cumpără ovăs, grâu și săcară de adreptul dela economi, cărora le plătește îndată prețul. Prin acest lucru încetează perderile, ce le au economii singuratici, cari vind bucatele comercianților de cereale.

La magazinele de alimentare militare să fac cumpărări în fiecare zi de tirg de săptămână și anume la magazinul din Sibiu (Ulița Dumbrăvei, »Jungenwaldstrasse«) dela ora 6 dimineața, iar în ziua de dinainte (presara) a tirgului de săptămână, cumpărarea să face între ora 1—3 d. a. Ovăs, grâu și săcară să cumpără în cantități (cătățimi) dela cel puțin 100 kilograme de soiu. Grâu să cumpără numai la magazinul militar din Sibiu. Bucatele de vindut trebuie să fie curățite bine, grâul indeosebi să fie trecut prin trier, dară în el să găsească boane sparte, neghină, mazărice etc. Cerealele (bucatele) necurățite nu să primesc la magazinele militare.

Ovăsul trebuie să aibă o greutate de cel puțin 41, grâul de 73 și săcara de 69 kilograme la hectolitru. Dacă însă săcara e mai grea decât de 72 kilograme, grâul mai greu decât de 76 kilograme la hectolitru, să plătească un plus (mai mult) de 15 fileri peste prețul normal acordat, după fiecare m. metr. E cu folos deci, ca grâul și săcara să fie trecută prin trier. În 100 kilograme ovăs nu pot fi mai multe decât trei chlgr. și jumătate alte sămințe ori necurătenii, la grâu și săcară nu mai multe decât 2 chlgr. și jumătate la maja metrică. Petricelele sau pământ în mod izolat și să nu treacă peste 200 de deca greutatea lor la o majă metrică.

Sămințe vătămătoare, cari să țin de necurătenii tolerate, cum e: neghina din săcară, nebunelele, ciuma feței, cocoșelul, floarea domnească, ariciul etc., să fie reprezentate în cantitate cât să poată de mică, iar usturoiu sălbatic, ori grăunțe bolnave să nu se afle de loc, ori numai ca exemplare singuraticile.

Coarnele de săcară să pot scoate din săcară numai în urma ciuruitului cu îngrijire și a trecerii săcării prin trier. Dar e cu folos dacă economul scoate cu mâna din săcară coarnele de săcară,

fiindcă pentru sămânțe din această bu-ruiană veninoasă plătesc farmaciștii (apotecarii) și droguștii câte 2 coroane de chilogram.

Lucru potrivit ar fi să se întovărășească mai mulți economi din câte o comună și să-și cumpere câte un trier, de-oare-ce magazinele plătesc pentru marfa curată cu 10% mai mult decum e prețul în piață. Intovărășirea este bună și pentru faptul, că economii din câte un sat îndepărtat de magazinul de alimentare, să adună sub conducerea preotului, a învățătorului sau a unei alte persoane mai umblate în ale scrisului, și să sfătuesc asupra cantității (cătățimii) bucatelor de vindut, asupra prețului și a felului de transport (dusului la magazin) a cerealelor, lucruri pe cari și-le ia în scris conducătorul economilor întovărășiți și el apoi mijlocește vânzarea.

Decă ni-să vor trimite și nouă, comitetului Reuniunii agricole, aceste date, bucuros vom întreveni la conducătorii magazinelor militare în scopul vinderii respective cumpărării cerealelor.

Ne adresăm deci cătră toți cărturarilor noștri de pretutindenea cu frățeasca rugare să ia amână această afacere de mare interes pentru economi și să ni-se adreseze și nouă cu toată încrederea.

Sibiu, 15 Iunie n. 1906.

Comitetul central al »Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu.«

Pantaleon Lucața,
prezident.

Vic. Tordășian,
secretar.

Industria de peatră și de lut.

Condițiile de primire în școală specială r. u. de stat pentru industria de peatră și lut din Székely-Udvarhely.

Direcțiunea școlii speciale r. ung. de stat pentru industria de peatră și lut din Székely-Udvarhely ne trimite următorul comunicat:

Scopul școlii este a forma (a crește) din elevi în decurs de 4 ani industriași versați atât în praxă cât și în teorie.

Ca elevi ordinari pot fi primiți:

a.) cei ce au absolvat cel puțin 2 clase gimnaziale sau 6 clase elementare, eventual au cercetat 3 ani cu bun succes școala de ucenici;

b.) cei ce au împlinit vârsta de 12 ani și sunt sănătoși și bine dezvoltati.

Petenții au să alătore la cerere a.) Atestat de botez, b.) Atestat școlar, c.) Declarațiunea tatălui sau a tutorului prin care, să obligă a lăsa pe fiu să absolve cele 4 cursuri de școală specială, d.) Atestat medical și de vaccinare (altoire).

Elevii nu solvesc nici un fel de didactru.

Pentru asigurarea recuisitelor din atelier să plătește la cassa institutului suma de 6 coroane.

Elevii săraci, dar' cu purtare bună și silitori, cari vor documenta în mod vrednic de credință starea lor miseră, (sărăcia lor) vor beneficia de câte un stipendiu întreg s'au de jumătate.

Pe lângă institut să mai afle și un internat și un convict, la care au să plătească elevii nestipendiați 19 coroane lunar pe tot timpul.

Petițiunile de primire respective pentru stipendiu adresate la comisiunea de supraveghere a institutului, (»az intézet felügyelő bizottságához«), au să se înainteze cel mai târziu până la 10 August a. c. direcțiunii.

Alte detaieri să cuprind în anuarul școlii (raportul anual, »Iskola évi értesítő«) care la dorință să trimită din partea direcțiunii ori cărui interesant.

Atragem atențiunea celor interesați asupra acestei școale.

Sibiu 9 Iunie 1906.

Comitetul Reuniunii sodalilor români din Sibiu:

Vic. Tordășianu,
prezident.

Stefan Duca
notariu.

Invitare la abonament!

Cu 1 Iulie st. v. c. deschidem nou abonament la foaia noastră cu prețul de

4 cor. pe anul întreg,

2 cor. pe jum. de an,

iar' pentru țărani prețul abonamentului e numai 3 cor. pe an.

Pentru România și străinătate cu 10 lei pe anul întreg.

„Bunul Econom“ ca organ al Reuniunii economice din Orăștie și al Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiului, publică tot felul de comunicate din viața acestora, publică articli din sfera agriculturii, meseriilor și comerțului, dând îndrumări și învățături practice, sociale și bisericesti-școlare. Reproduce articlii cei mai buni din foile din România, cari să potrivesc pentru trebuințele poporului nostru.

Culege știri practice din foile delanoi și din cele străine.

Publică tot felul de știri, anunțuri și inserate cu prețuri moderate.

Stim. Domni abonenți sunt rugați a-și reînoui abonamentul, iar' restanțierii să ne trimită de urgență restul abonamentului, ca să nu fim siliți a le sista trimiterea foaii.

Abonamentele să trimit la administrația acestei reviste în Orăștie.

Administrația.

Știri de tot felul.

Distincție. Din București să vestește că Regele Carol a distins pe dl Dr. C. Diaconovich, prim-secretarul Asociațiunii, cu »Coroana României« în gradul de ofițier, pentru meritele câștigate cu edarea „Enciclopediei Române.“ Cu acelaș ordin însă în gradul de cavalier, a distins și pe librarul W. Krafft.

Vagoane de cl. III. la trenurile accelerate. Fr. Kossuth ministrul de comerț a dat o ordinațiune, ca să se facă probe de a aplica la trenurile accelerate și vagoane de cl. III. — Dacă experimentarea va proba, că prin aceasta nu să îngreunează mersul precis al trenurilor accelerate, ministrul va dispune aplicarea lor în folosință permanentă.

Cuota. Deputațiunea austriacă emisă pentru stabilirea cuotei a făcut prin concluz propunerea ca proporția cuotei să fie 57.6 : 42.4 (57.6% pentru Austria și 42.4% pentru Ungaria), adică contribuirea Austriei și Ungariei la speșele comune să se întâmple conform numărului locuitorilor din Austria și Ungaria. Până acum proporția cuotei era 65.6 : 34.4. Dacă ar fi acceptată și în Austria și în dieta Ungariei proporția 67.6 : 42.4, s'ar spori contribuția Ungariei pentru afacerile comune cu 25.05 milioane cor. Deputațiunea ungară pentru stabilirea cuotei nu va primi însă propunerea deputațiunii austriece și astfel iarăși Maj. Sa va stabili cuota.

3 milioane ajutor anual pentru bisericile reformate. Ministrul cultelor Apponyi a înștiințat în mod oficial sinodul bisericii reformate, că — afară de ajutoarele de până acum — guvernul mai dă bisericilor reformate (luterană și calvină) un ajutor anual de 3 milioane coroane. În 1907 va da deocamdată numai 1 milion, în 1908 iarăși 1 milion, în 1909 3 milioane și de atunci încolo tot trei milioane în fiecare an. Sinodul a primit cu bucurie înștiințarea lui Apponyi, dar' a zis că și mai departe va pretinde executarea deplină a art. de lege XX ex 1848, neavând însă de astădată guvernul bani, să mulțumește acum și cu ceie 3 milioane.

Copii gratuite din cartea funduară. Cei ce au datorii întabulate în cartea funduară și vreau să le convertească capătă spre acest scop (pentru contragerea noului împrumut) copii gratuite din cartea funduară, dacă dau rugare provocându-se la ordinațiunea Nr. 84.838/893 a ministrului de finanțe.

Aviz pentru erezi.

Zece sunt poruncile dumnezeiești, zece sunt poruncile naționale ale unui român adevărat, tot atâtea porunci culturale i-s'ar impune și cu tot atâta sfințenie întregului neam din răs-punsul dlui G. B. în »Drapelul« la o întrebare »Când ne vom lumina?«

Poporul român să va lumina:

1. Când în tot satul vor fi atâția învățători, de câte ori sunt câte 50 copii obligați a cerceta școala.

2. Când poporul să va lăsa de risipa ce-o face prin datinile, cari nu mai au rost în ziua de azi, ci va face jertfă pe altarul națiunii, ca să ne mântuim sufletul aici, în lumea asta, prin lumina minții, care este: Școala.

3. Când școala va fi lăsată să servească adevăratele interese ale poporului, în mijlocul căruia să află.

4. Când zala, care leagă școala de toate zilele cu viața omenească: Școala de repetiție, va fi organizată și să va ținea regulat.

5. Când celor eșiți din școala de repetiție le vom da — chiar în dar la început — cărți și foi, scrise la înțeles, din cari să vadă, căci sunt datorințele vieții sociale căreia aparțin, și că »nu numai cu pâne trăește omul«.

6. Când vom aduna poporul la conferințe, iarna, și-l vom sfătui despre tot ce nu-i bine, și despre tot ce-i bine.

7. Când vom avea învățători harnici, plătiți omenește și regulat.

8. Când biserica va avea preoți de aur.

9. Când cei chemați a lumina poporul vor fi sprijiniți de societate, și

10. Când bună înțelegere va stăpâni peste cele zise.

*

Expoziția de copii din Apoldul-român. La crearea premiilor de împărțit între mamele harnice la expoziția de copii ce »Reuniunea română de agricultură din comitatul Sibiiu« o va aranja în Apoldul român, au mai dăruit: Dr. Petru Șpan, profesor seminarial, 5 cor, Dr. Tiberiu Bredicianu, secretarul »Albinei«, 1 cor., diaconul Vasile Stan, profesor semin. 2 cor. și Dr. Ilie Iancu, medic, Tâlmaci, 5 cor.

*

Greva secerătorilor, care amenința deja de mult cu izbucnire, a izbucnit mai întâiu pe moșiile ministru-lui de agricultură Tallián, la Caniaturcească. Numărul greviștilor a fost deja la început de 1500. Soldați și gendarmi au împrăștiat pe muncitorii greviști, după ce au rănit grav pe trei conducători ai grevei. Muncitorii nu s'au lăsat nici ei, ci au bombardat pe soldați și gendarmi cu petri. Gendarmii au dat un nou asalt cu baioneta, ră-nind mai mulți muncitori. Vre-o 63 agi-tatori au fost arestați. Greva însă să

extinde tot mai tare în comitat (Torontal). Chiar și femeile indeamnă pe bărbații lor muncitori să nu cedeze. Dar și în alte comitate e mare ferberea între secerători. Deputatul socialist Achim a fost dat în judecată pe motiv că ațită pe muncitori să facă grevă.

*

Săracul asudă, bogatul să des-fată. Un țăran din Torontal plătește după moșioara sa de 16 jugăre 200 cor. dare de stat, comitatensă și comunală. Va să zică plătește 12 cor. 50 bani de fiecare jugher. Ar fi deci cu dreptate, ca cel ce are 10.000 jughere să plătească 125.000 cor. Prințul Eszterházy, care are 300.000 jug. ar trebui să plătească 3 milioane 750.000 coroa. e. Dar nu plătește nici un milion. Va să zică sistemul de dare e așa făcut, ca săracul să devină și mai sărac, bogatul și mai bogat. Asta să numește în Ungaria »democrație națională«. »Drapelul«.

*

Fântâni artezice în Câmpie. Ministrul de agricultură a însărcinat pe un inginer și pe un geolog, să cerceteze Câmpia Ardealului și să arete, cum s'ar putea ajuta împotriva lipsei de ape. Să vor face prin sate fântâni artezice (sfredelire afund). Sfredelirile de felul acesta sunt cele dintâiu în Ardeal.

*

O găscă ce are de două ori pui într'un an! O găscă a dlui învățător A. Deșan din Vișel com. Hunedoara, după ce a scos primăvara anului acesta 10 pui și i-a îngrijit 3 săptămâni, i-a lăsat în grija unei mame străine și s'a pus din nou pe ouat, în care rând având 7 ouă, a scos 5 pui.

Intâmplarea aceasta pune în mirare pe toți privitorii văzând pui de aur în luna lui Iunie. (»Tr. buna.«)

*

La fondul de 20 bani al »Reuniunii sodalilor români din Sibiiu« pentru cumpărarea unei case cu hală de vânzare, drept răscumpărare a felicitărilor în scris, logodiților Victor Tordășianu și Eugenia Iovescu, au mai dăruit: Petru Moga, m. franzelar, Eremie Puce, m. lăcătuș, Ioan Desko, propr. de trăsuri, Ioan Roman, m. friseur, fiecare câte 50 bani; Ioan Pincu, tipograf, Zaharie Aron, m. cismar, Vasile Ban, m. cismar, Nicolae Nedelcu, coperitor de case, Pamfile Crișan, sodal lăcătuș, fiecare câte 40 bani; George Limpede, sodal cismar, Mihaiu Sinu, m. croitor, Nicolae Stoica, Nicolae Roșca și Vasile Maniu, tipografi, Laurențiu Boldor, sodal măsar, Antonie Balomiri, sodal pantofar, Petru Tâlmăcian, portărelul Reun. rom. de înmorm., fiecare câte 20 bani, total 5 cpr. 60 bani; mai departe dl Stefan Popovici, notar (Racovița), din privilegiul căsătoriei sale cu dșoara Mărioara Constantinescu (Boița) a dăruit 2 cor.; dl Octavian Cernea, absolvat în

drepturi (Cincu-mare), din privilegiul fi-danțării sale cu dșoara Erica Wolff (Cohalm), 2 cor.

*

Hoți de morminte. Niște criminali au intrat în cripta familiei Széchenyi din Nagy-Czenk și spărgând 3 sicrie au furat haina înpodobită cu juvaeruri scumpe a marelui reformator al Ungariei Stefan Széchenyi

Nr. 624—1906.

Concurs.

Conform §-lui 17 l. b. din statutele »Asociațiunii«, în urma deciziei comitetului central din ședința sa ținută la 7 Iunie a. c., pentru întregirea postului de secretar I. devenit vacant prin abdicere să publică concurs cu termenul de 31 Iulie a. c.

Agendele secretarului I. (literar) statorite din nou din comitetul central — în conformitate cu trebuințele actuale ale »Asociațiunii« sunt:

1.) Inițierea și conducerea lucrărilor »Asociațiunii« pe teren literar și redactarea revistei și a tuturor publicațiilor ei literare.

2.) Implinirea agendelor de referent al secțiunilor științifice literare.

3.) Ingrijirea corespondenței cu diferitele corporațiuni științifice-literare.

4.) Ingrijirea de concursurile literare, de bibliotecile populare, de prelegerile publice și de reprezentațiunile populare ale »Asociațiunii«.

Condițiunile ocupării acestui post sunt următoarele:

a) Secretarul I. (literar) va trebui să fie cunoscut ca reprezentant al unei activități literare și să aibă calificăție academică.

b.) Nu va putea ocupa altă funcție.

c.) Va fi retribuit cu un salariu anual de 3000 cor. ce să va plăti în rate lunare anticipative.

Reflectanții au să-și înainteze actele subsemnatului comitet (Sibiiu strada morii 6) până la 31 Iulie n. a. c.

Cererele sosite după termen nu să vor considera.

Sibiiu din ședința dela 7 Iunie 1906 a comitetului central al »Asociațiunii«.

Iosif S. Șuluțu,
prezident.

Dr. C. Diaconovich,
secretar.

H A Z

Șirurile de soldați creșteau în toate părțile pe fața verde a șesului. Ostașii erau în mare ferbere. În ziua aceea venea generalul să facă inspecție. Numai fraitărul Promoroacă nu să prea dădea griji.

Generalul sosește pe câmp, cercetează trupele și rămâne mulțumit de instrucția și rânduiala lucrurilor. Să dă repaus.

Generalul își aprinde o țigară și incungurându-se de oficeri, mai vorbește cu ei de-ale casarmei.

Da trairăul Promoroacă, cam prostuț din fire, dar' bun de glume, își sucește o țigară și dându-și chipiul pe ceafă, pornește pretinos înspre mai marii lui.

— Știi ce, generale, dă'mi să'mi aprind țigara.

Cei din jur rămân ca trăsniți. Generalul să uita la el, de credea că voește să-l străpungă cu privirile, și apoi zise:

— Cum de îndrăznești tu bătă-rane, să vorbești cu atâta ușurință?

Fraitărul îl atinge cu o mișcare glumeață de umăr și ferindu-l cu cotul îi zice rîzînd:

— Hai de hai, vorbă să fie, înțeleg să nu îndrăznească soldații dar' între noi »șargele«...

Dum. 4-a după Ros., gl 3 sît. 4

Dum	18 Muc. Leontie	1 Iulie Teob.
Luni	19 Ap. I. frat. Dlu	2 Cerc Mar.
Marti	20 S. Muc. Metodiu	3 Corneliu
Merc.	21 Muc. Iulian	4 Udalic
Joi	22 Muc. Evsevie	5 Domițiu
Vineri	23 Muc. Agripina	6 Isaia Pror.
Sâmb.	24 (+) Nașt. S. I. Bot.	7 Vilibald

Redactor resp. GEORGE SUCIU.

Tîrgurile din Ungaria, Transilvania și Banat.

Delta 1—7 Iulie nr. n. 1906.

1 Iulie. Alsónémedi, Arad, Békéscsaba, Berzova, Csermő, Dévaványa, Hajós, Izsák, Jászladány, Kistelek, Mindszent, Óbecse, Pilis, Pivnicza, Sárosd, Szabadka, Szabatszállás, Szemlak, Toronya, Vác. — 2. Alsólipnicza, Alsómezőczenzéf, Bakabánya, Balázsfalva, Barátfalva, Bátorkező, Battyánfalva, Berencs, Csorba, Eger, Felsőseged, Gödöllő, Hajduszoboszló, Halászi, Harásztkerék, Jaska (Zágráb). Kapronicza, Kásonaltiz, Kiliti, Kismártonváralja, Kistelek, Losoncz, Marosvécs, Miske, Nagymás, Nagykaroly, Nova, Nyirbakta, Ozora (Tolnam.), Pruska, Radnót, Sárd, Sásd, Satoraljaújhely, Seregélyes, Sümeg, Szered, Tápiószéle, Tizsaszentimre, Vaiszló, Varannó, Villány, Vörösmart, Vörösvár (Vasm.). — 3. Gálosfa, Leibicz, Nagytapolcsány, Ónod, Pápa, Pécsvárad, Szekszárd, Trencsén, Visk. — 4. Ivánegeszeg, Korond, Nagysaló, Feterhegy, Radosna, Salánk, Sasvár, Szatmárnémeti, Szobráncz. — 5. Alsócsernáton, Csőtörtök, Erdőd, Erzsébetváros, Hajduhadház, Héthárs, Hodos (Vasm.), Högyész, Károlyfalva, Lengyelótihács, Liza, Malaczká, Németszentmiklós Szakolcza. — 6. Alsóárpás, Drág, Gyeke, Lekencze (Szatmárm.), Lócse Magyarlapos, Mezőörményes, Sajógömör, Tasnád, Terego. — 7. Enyiczke, Kápolnás, Királyfalva, Marosillje, Predmér, Pusztakamarás, Székelykeresztur.

! 0:0:0:0:0:0:0:0 Creamul și săpunul de benzoe mygdale conservează mai bine fața și minile! 0:0:0:0:0:0:0:0 !

Preparatele lui **CORNEL DEMETER** să pot căpăta în farmacia N. VLAD, Orăștie (Szászváros).

Cremă de benzoe mygdale. Cremul de benzoe mygdale servește pentru conservarea, înfrumusețarea și albirea feței și a mânilor, dând totodată și o fineță deosebită. Delătorează tot felul de necurățenii de pe mâni și față, precum: pete, bubițe, sgrăbunțe, pistonii (miteser) precum netezește și sbărciturile. — Conținutul cremului acestuia e neștricăcios pentru față și mâni. **Prețul 60 fileri.**

Săpunul de benzoe mygdale foarte fin și excelent pentru toaletă. E preparat din mirosuri plăcute de flori. Albește și netezește pielea. **Prețul 70 fileri.**

Prav contra asudatului. Cu efect foarte bun acelora cari asudă tare. — **Prețul 50 fileri.**

Prav contra opăritului la copii. Mamelor deosebit e recomandabil a întrebuința la copii lor acest prav, deoarece împiedică desvoltarea diferitelor exceme și bube cari să produc prin udul și asudatul copiilor. **Prețul 50 fileri.**

! Prav pentru porci, cai și vite! Efect minunat! Prin întrebuințarea acestui prav, porcii, vitele și caii să îngrășe, au poftă de mâncare și vacile dau lapte mult și bun! **Prețul 60 fileri.**

HÂRTIE PENTRU MUȘTE 10 fileri.

Diferite mirosuri de parfumi franceze de prima calitate să pot căpăta după măsură.

Săpunul de benzoe mygdale e cel mai bun în întrebuințare. Săpunuri foarte bune și fine și deosebit plăcut mirositoare, să prepară din flori de vioarele, marguerite și scumpină (iorgovan) à 70 fil., precum și săpun de ouă à 20 fil. bucata.

Instrucțiuni pentru prepararea rumului, a diferitelor liqueruri și beuturi!

!! THEE FOARTE FINĂ !!

! Alegere mare în perii de dinți, în diferite prețuri!

In atențiunea damelor!

Pentru conservarea frumuseții feței un preparat excelent este

CREMA-BLANKA

a lui ERŐS.

Prin întrebuințarea acestui preparat neștricăcios, neconținând argint viu și materie de plumb, să delătorească tot felul de necurățenii de piele, pistrii, sgrăbunțe, mănăcirimi etc. Să poată întrebuința și ziua, lipsit fiind de materii unsuroase. — **Prețul unei tighii 1 coroană.**

Săpunul pentru această cremă costă 80 fileri.

Puderul-Blanca a lui Erős de culoare albă, roză și crem, face să dispară luciul pielei, din care motiv să înviorează pielea feței. — **Prețul unei cutii K. 1-20**

Ferți-vă de imitațiuni!

Trimite cu posta prin ramburs ori după trimiterea banilor înainte, preparatorul:

ERŐS ALADÁR, farmacist în DÉVA. (farmacia „Holló”-hoz).

Mare deposit de unelte chirurgice, bandage, parfumerii franceze, ape și paste de dinți, săpun medicinal și de toaletă.

4-10

CUMPĂRAȚI!

Biblioteca »Bunul Econom«

Din această bibliotecă se pot comanda următoarele broșuri:

1. »Nutrețurile ierboase, cosituiile, prepararea fânului și pășunile«.
2. »Economia porcilor, oilor și a caprelor«.
3. »Sămânța plantelor agricole și sămânatul lor«.
4. »Ingrijirea plantelor în cursul vegetațiunii. Recolta cerealelor«.
5. »Economia vitelor sau Zootehnia generală«.
6. »Agrologia sau cunoasterea pământurilor și mijloacele de a ale îmbunătăți«.
7. »Agricultura generală. Lucrarea pământului. Plugul, grapa, tăvălugul și alte instrumente de măruntit pământul«.
8. »Ingrășemintele. Irigațiunile (udarea sământului)«.
- 9—10. »Prăsirea paserilor de casă (gălițe hoare). Gămile, curcile, gănușele (bibilicele), gășcele, rațele, porumbii (porumbii)«.
11. »Cultura cerealelor. (Grâul, săcara orzul, ovésul, meiul, hrișca, cucuruzul (porumbul)«.
12. Cartoful, napol (sfecla), inul, cânepa, rapița fasolea, linteaa, mazărea, și cultura lor.
13. »Economia cailor, vitelor mari cornoate și bivoliilor«.

Prețul unei broșuri 30 fil. pentru România 50 bani.

Comandele au ase adresa la administrațiunea »Bunului econom« Orăștie, Szászváros.

Sunt potrivite pentru prelegerile publice populare și pentru toți agronomii și proprietarii de pământ.

Tipografia „MINERVA” în Orăștie,

Fondată în anul 1888.

Tipografia „MINERVA”

e provăzută cu cele mai bune mijloace tehnice și fiind bine asortată cu tot felul de caractere de litere din cele mai moderne, e pusă în pozițiune de a putea executa ori-ce comande prompt, cu cea mai mare acurateță și cu prețuri ieftine. Totodată să ingrijește ca acelea să fie estetice lucrate, după cele mai nouă modele.

Până de prezent să bucură de spriginul celor mai îndepărtate orașe. Dovadă aceasta despre promptitudinea și acuratețea cu care efectuește ori-ce lucrare.

Ca prima tipografie românească în acest mare comitat, să roagă de binevoitorul sprigin al institutelor românești și al privaților.

Tot aci să tipărește:
„BUNUL ECONOM”
revistă ptru agricultură
industrie și comerțiu.

Comandele
din afară să
efectuesc repede!

Opuri ———
Bilete de log. ———
Broșuri ———
Circulare ———
Bil. de visită ———
Invitări ———
Bilanțuri ———
Actii ———
Cap. de epist. ———
Placate ———
Ord. de dans ———
Adrese ———
Compturi ———
Note ———
Preț Curent. ———
Anunțuri ———
Registre ———
Imprimare ———
Couverte ———
Bilete de cun. ———
Etc. etc. etc.

„THE MUTUAL”

Societate pentru asigurări de viață în New-York.

Averea institutului la 31 Decembrie 1904 a fost

2.284.862.000 franci.

Contractele dela »The Mutual« sunt neatăcabile după doi ani dela datul subscrierii. După un an de valabilitate se plătește suma asigurată și în cas când moartea a provenit din sinucidere sau duel. Contractele dela Mutual sunt libere de ori-ce restricțiuni atât cu privire la locuință și călătorii cât și cu privire la împlinirea datorinței militare în cas de răzbel pe uscat și pe apă. Afară de aceasta acei indivizi cari sunr în armata comună ces. și reg., la marină, precum și rezerviști dela armata teritorială (honvéd) și glotașii în cas de mobilizare și răzbel sunt asigurați cu valoarea deplină a sumei asigurate din contract fără cea mai mică detragere și fără de a se plăti pentru acest favor vre-o taxă deosebită.

Agentura principală în Ungaria:

Budapesta, VI., Andrassy-ut 20.

Tot felul de îndrumări și deslușiri se dau cu plăcere și la administrația acestei foi. 50—52

Cruce sau stea dublă electro-magnetică.

Patent Nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta.

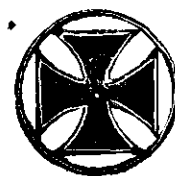
vindecă și înviorază

Deosebită atențiune

rării, că acest aparat

(191)

de 20



Nu e mijloc secret

pe lângă garanție

e a se da împreju-

vindecă boale vechi

de ani

115—

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sângelui, anemie, amețeli, fâșturi de ureche, bătăie de inimă, sgârșiri de inimă, asma, auzul greu, sgârșiri de stomac, lipsa poftei de mâncare, răceală la mâni și la picioare, reuma, podagră, ischias, udul în pat, influența pinsomie, epilepsia, circulația neregulată a sângelui și multor altor boale cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. În cancelaria mea se află atestate încurte din toate părțile lumii, cari pretuisc cu mulțămire invențiunea mea și ori-cine poate examina aceste atestate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimite banii. Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asupra faptului, că aparatul meu nu e permis să se confunde cu aparatul »Volta« deoarece-că „Ciasul-Volta” atât în Germania cât și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe când aparatul meu e în genere cunoscut, apretiat și cercetat. Deja efinătatea crucei mele electro-magnetice o recomandă îndeoseb,

Prețul aparatului mare e 6 cor.

folosibil la morburii cari nu sunt mai vechi de 15 ani.

Prețul aparatului mic e 4 cor.

folosibil la copii și femei de constituție foarte slabă.

Expediție din centru și locul de vnzare pentru țeară și streinătate e:

MÜLLER ALBERT, Budapesta,

V. strada Vadász 42 G. colțul strada Kálmán.